

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6:50
za en mesec " " 2:20
za Nemčijo osolečno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " 12.—
za četrt leta " " 6.—
za en mesec " " 2.—

V upravi prejeman mesecu K 1:90

**Uredništvo je v Kopitarjevi ulici štev. 6/III.
Rokopis se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74. —**

SLOVENEC

Političen list za slovenski narod.

Inserati:

Enostolpna petitrsta (72 mm):
za enkrat po 15 v
za dvakrat 13 "
za trikrat 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostolpna petitrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:
vsak dan, izvenčni nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Današnja številka obsegata strani.

Kršenje imunitete na Hrvăškem.

Razdrapane politične razmere na Hrvăškem so krive, da je ustavno življenje na Hrvăškem prav za prav samo velika komedija. Skoro vsako leto nove volitve, poslanci pridejo za par tednov skupaj, ta čas se zabije z raznimi »programatičnimi« govorji, do resnega dela sabor nikoli ne pride in poslanci gredo zopet narazen. Ta ustavna stagnacija pomeni za Hrvăško silno zlo; na eni strani se ne pripisuje saboru nobenega pomena, na drugi strani pa raste predznost in samooblast raznih vladnih zastopnikov, ki upravljajo Hrvăško tako, kakor so nekdaj perzijski satrapi grške provincije. Dan na dan se pojavljajo dogodki, ki kažejo, da nimajo nekateri predstojniki na Hrvăškem nobenega pravnega čuta in da si dovoljujejo stvari, ki bi bile v ustavnih razmerah v vsaki državi popolnoma izključene.

Kaj si včasih hrvăška vlada vse upa, nas uči slediči slučaj.

V »Domu«, glasilu hrvăške seljačke stranke, popisuje Stjepan Radić, kako ga je okrajni predstojnik Janko Sokolić dne 24. aprila od jutra do večera po shodi preganjal, in to poslanca, katerega ščiti imuniteta in ki ima pravico sklicavati shode in se s svojimi volilci razgovarjati. Razpustil in razgnal je tri zaupne sestanke volilcev v Ravnem selu, Soljanah in v Vrbanju, četudi je videl in slišal, da sklicuje sestanke domači poslanec Babogredac, da poročata skupno z voditeljem stranke o delu seljačke stranke v zadnjem saborskem zasedanju. Okrajni predstojnik je zmerjal Radića s puntarjem in agentom, ki pobira krajevarje od seljakov in ga je hotel zapreti samo zato, ker mu je Radić dokazal, da ne pozna zakona o volilnih shodih. Radića sta dva policista že držala; nakar je ta sedel in roke prekrižavši rekel, naj ga slobodno s silo odneso, ali da prostovoljno ne ide. Šele nato je Sokolić odnehal od aretacije. V Soljanah je bilo še huje in v Vrbanju mu je v pozni noči v neki privatni hiši zagrozil: »Najprej boste pri meni štirinajst dni odsedeli, potem pa naj vas sabor izroči ali pa ne izroči!« Tej grožnji primerno je posal Sokolić lažnivo ovadbo na državno pravdništvo v Osjeku, ki je stavilo sodišču predlog, naj se Radić zapre. In tako je izdal osješko sodišče z dne 6. maja zapoved, naj se Radić aretira, češ, da je v Soljanah na Sokoliću.

liča kazaje rekel: »Glejte ničvrednega lopova, ki me zopet preganja,« in da ga je poslanec Radić za prsa zgrabil. To da pomeni zločin javnega nasilstva in zato se ima Radić takoj aretirati in sodišču izročiti.

S tem nalogom sta se v resnici dne 8. maja oglasila ob 8. uri zvečer v Radićevem stanovanju šef zagrebške policije Sporčić in pa policijski uradnik Šarić in ga pozvala, naj gre takoj ž njima v ječo. Radić se seveda temu prijaznemu vabilu ni odzval in ni hotel aretacijskega povelja sprejeti, sklicujoč se na svojo poslansko imenitev. Nato je sestavil Sporčić z Radićem zapisnik, da se je Radić protivil državnim oblastim in da je policija tudi sila. Radić pa je od svoje strani razložil svoj protest, v katerem pravi, da se hoče pokoriti, toda samo fizični sili, brez najmanjšega odpora.

Ta nasilja so posledica onih načrtov, ki so se napravili v zadnji konferenci pri banu Tomašiću. Po tej konferenci so pristaši bana Tomašića na to pristali, kakor sta dva poslance priznala, da se ima seljačka stranka iz sabora popolnoma eleminirati in preprečiti Radićovo izvolitev v sabor, ga popolnoma nemogočega napraviti, četudi s fizično silo. Ta načrt je napravil že Khuen, izvesti ga je hotel baron Rauch, ali je moral vsled posredovanja vplivne avstrijske osebe od tega odnehati, in sedaj naj bi Tomašić na Khuenovo zahtevo izvedel ono, kar bi hrvăška birokracija z največjim navdušenjem pozdravila, namreč uničenje seljačke stranke ali vsaj njenega voditelja.

Ne glede na to, da se je v tem slučaju hrvăška birokracija skopala na seljačko stranko in njenega voditelja Stjepana Radića, pomeni to postopanje od strani oblasti navadno preziranje in gaženje državnih zakonov. Če si upa hrvăška birokracija tako postopati proti narodnemu zastopniku, o katerem ve, da se bo znal primerno braniti, kako šele postopa proti priprostemu seljaku, ki nima tolike izobrazbe, da bi si znal postavnim potom svoje pravice braniti. Vir tega zla pa tiči, kakor omenjeno, v razdrapanosti hrvăških strank, ki nimajo po večini pravega zmisla za ljudsko politiko in ljudsko delo.

Vznešljiva poročila o cesarjevem zdravju.

Prestolonaslednik cesarjev zastopnik v Budimpešti.

V Budimpešti so se razirile govorice, ki se dementirajo, da je cesarjevo

zdravstveno stanje zelo vznešljivo. V zvezi s temi govoricami poroča »Az Est«, da bo zastopal cesarja pri raznih reprezentativnih dolžnostih v Budimpešti, nadvojvoda prestolonaslednik. Zdravniki hočejo, da se cesar pred vsakim naporom čuva. Prestolonaslednik bo delil za cesarja splošne avdice in ga zastopal pri dvorni pojedini. V Budimpešti pride tudi prestolonaslednikova rodbina. — Najnovejša poročila o cesarjevem zdravju pa slovijo: Dne 8. t. m. se cesar zaradi slabega vremena ni mogel peljati na izprehod. Zdravje je izbornoto. Dne 9. t. m. je bil cesar pri tih sveti maši, nato se je izprehajal po parku. Popoldne dne 8. t. m. je zaslišal cesar v avdienici višjega dvornega maršala kneza Montenuovo. V stal je cesar ob peti uri zjutraj, popoldne se je peljal v Valko na lov mrjascev. Cesar se je popolnoma popravil. V četrtek se pripelje v Gódllo bavarški princ Leopold, ki ostane tam več dni. Tudi nadvojvodinja Gizela pričakujejo v Gódllo. »Budimpeščanska korespondenca« poroča, da pride morebiti cesar, predno zapusti Ogrsko, za dva ali tri dni v Budimpešto.

Liberalne kievele.

Dopis iz Štajerskega.

Dr. Benkovič in »Glavna posojilnica«.

Dr. Kukovec ni nič všeč, da smo volivcem razkrili njegove manipulacije z »Glavno posojilnico«; on je kot predsednik »Zadružne Zvezze« odgovoren, da je skoro pol milijona premoženja kmečkih posojilnic, vrgel v žrelo falitne »Glavne posojilnice«, on je odgovoren, da je teh par 100.000 K — sad kmečkih žuljev izgubljenih, on je odgovoren, da so vsled tega prišle posojilnice v denarno stisko, da terjajo svoje dolžnike in da poje boben, zlasti v breškem okraju, kjer si vinogradniki vsled slabe letine, ne morejo pomagati do prihodnje jeseni. Vsled teh razkritij je cel breški okraj poln ogorčenja zoper tacega ljudskega prijatelja in se odvrača od Kukoveca, posebno v vinogradnih krajih, ki so najhuje prizadeti. Pa dr. Kukovec je zvita glava in jo je hitro potuhal, češ, dr. Benkovič je tudi dobil od »Glavne posojilnice« — 200 K! Seveda je to prav grdo liberalno obravvanje. Stvar je namreč taka-le:

Dr. Benkovič z »Glavno posojilnico« nikdar ni bil v nikaki zvezi, kakor takrat, ko je od nje zaman terjal hranilno vlogo svojega brata; pač pa ga je dr. Hudnik, že pred letom dni, osebno prosil, naj mu

na dve graščini pri Gradcu izpostavlja posojilo; to je tudi storil, preskrbel malo posojilo pri nekem zavodu v Gradcu ter prejel povrnjenecenilne stroške; zaslužek pa mu je dr. Hudnik — ostal dolžan za vedno. Graščine so last dr. Hudnika in tovaršev, ne pa »Glavne posojilnice«, s katero dr. Benkovič nikdar ni imel posla in se tudi ni zanimal za manipulacije dr. Hudnika. To je vse!

Sedaj pa poglejmo ravnanje dr. Kukovca kot predsednika celjske »Zadružne Zvezze«. Mesto da bi varoval povrjenec mu denarje kmečkih posojilnic, nalaga jih v falitna liberalna podjetja, kjer so za vedno izginili. Sto in sto nesrečnih družin plaka za izgubljenimi, krvavo prisluženimi novci, skoro vsak teden poje boben v Brežicah, ker je kmečki kredit tako padel, da ubogi kmet nikjer ne dobi podpore do jeseni; družina za družino mora s trebuhom za kruhom, dr. Kukovec kot predsednik »Zadružne Zvezze«, pa je slep in gluhan naprej terja kmečke posojilnice, kar čež noč morajo posojilnice vrneti denar »Zadružni Zvezci« v Celju, da more dr. Kukovec zamisli razne druge luknje. Kot predsednik zadruge »Lastni Dom« v Celju terja od dolžnikov 7odstotne obresti in več, odpoveduje posojila kar na debelo ter je gluhan nasproti vsem prošnjam nedolžnih družin.

In ta človek se drzne očitati dr. Benkoviču, da si je dal od dr. Hudnika povrniti borih 200 K, katere je v gotovini plačal za cenitev njegovih zemljišč; predsednik celjske »Zadružne Zvezze« kot kandidat — to je najhujše zasmehovanje posavskih kmetov, posebno vinogradnikov, katere ta nesrečna »Zvezza« tira v gospodarski propad.

Reorganizacija Vincencijevega društva v Nemčiji.

(Izvirno poročilo »Slovencu« iz Nemčije.)

Koncem aprila so v Frankobrodu ob Meni zborovali delegati nemških Vincencijevih konferenc in sklenili konečno reorganizacijo Vincencijevega društva v Nemčiji. Temeljne spremembe so sledile: V vseh diecezah, v katerih obstaja najmanj pet Vincencijevih konferenc, naj se ustanovi poseben škofijski svet kot vodilni upravni urad. Odpravijo se višji upravni sveti, ki so obsegali večje pokrajine različne obsežnosti. Dosedaj se je ustanovilo 18 diecezanskih svetov. Predsedniki vseh diecezijskih svetov. Predsedniki vseh izvoljeni člani tvorijo takozvani cen-

LISTEK.

Z Dunaja.

Dragi Ivan!

Pri najboljši volji Ti z Dunaja niram nič posebnega pisati. Cesarja nittukaj, parlament je prazen, po muzejih in razstavah se tudi še nisem imel prilike dolgočasiti, v pratu pa je tak špekter, da mi kot počasi prebavljačemu Kranjcu, še ni mogoče zbrati o ondtnih vtiših svojih misli. Pač pa so imeli prvi dan, ko sem prišel v stolno mesto, cvetlični dan, ki bi ne bil sam na sebi toliko zanimiv, če ne bi bili ob tej priliki dunajski žurnalisti zareglešči člankov, ki so mi, kakor se pravi, potisnili pero v roko.

Dunajski aristokrati so si izmisli, da bi bilo treba zopet kaj aranžirati, pri čemer bi imeli svoje veselje. Ker je pa v današnji dobi vsak špas še potem nekaj vreden, če je socialno pobaran, so dunajski aristokrati sklenili, da prodajajo po celem svetu tiste divje rože, ki rastejo po grmovih, v prid režem. In tako se je zgodilo, da je menjata 16.000 gospej in gospodičen iz najvišjih krogov z ličnimi košaricami po

cestah vsakega ustavljalno in mu rože po 10 v eno ponujalo, ker če bi rekeli, da so jih vsiljevale, bi se nespodobno izrazil o aristokratih in vrhtega pokazal, da nimam zmisa za potrebe režev. Kar je temu cvetličnemu dnevu dalo poseben značaj, je bilo to, da je cel dan z neba pršelo, toliko, da so aristokrati in aristokratinje imeli priliko se kazati v ličnih deževnih plaščih. Stvar je bila torej tudi s te strani interesantna in gotovo prodajalcem rož v nemajhno zavavo. Vse kaj drugega bi seveda bilo, če bi bil takile aristokratinji rekeli, naj bi toliko grošev, kolikor so bile vredne njene rože, nesla v tistem rahlem dežju kam v X. okraj, na dom kakšnemu siromaku. Ampak to je misel, kakor more priti le takemu starokopitnemu kristjanu kakor sem jaz. Zanimale pa te bodo gotovo neslanosti, ki sem jih o tej reči bral drugi dan po različnih dunajskih časopisih.

Tega, kako so mnogi listi poudarjali socialno in etično vrednost cvetličnega dneva dunajskih aristokratov, ki so zopet svoje davno znano zlato srce pokazali, ti ne bom opisal, to si sam lahko misliš, da niso zamudili prilike, se v socialnem vprašanju primerno globoko potapljati. Povedati ti pa moram, kaj sem bral v nekem listu, koje-

ga lastnik je obenem krščanski socialec in nemški nacionalec in menda tudi v socialnih stvareh izvežban. Tu sem torej zasledil, da so dunajski aristokrati celi dan na dežju stale, da je bila mnogoter v nevarnosti, da se prehaldi, da niso mogle niti držati nad seboj dežnika, niti kril privzdigniti, da so pa kljub temu pogumno vztrajale in kot »požrtvovalne svečenice dobrodelnosti do pozne noči (dunajska gospoda gre najbrže zgodaj spat) pokazale ... in tako dalje.

Ta nezmisel — jako dolg, sentimental in žalibog čisto resno sestavljen, da bi človeku, ki tega dirindaja ni videl, spričo te aristokratske požrtvovalnosti polile solze ali bi mu saj srce močneje tolklo — ta nezmisel me še ni spravil v slabo voljo, pač pa neka druga stvar, filozofični zaključek namreč, ki se je zasvetil na koncu tega socialno-karatitativnega eseja, na katerega je njegov avtor gotovo ponosen. Zapisal je namreč, da je dejstvo, da nekateri rožkljub okolnosti, da so jih same aristokratinje prodajale, niso hoteli kupiti, čeprav je vsaka le 10 v veljala, dokazalo, da »so tudi na Dunaju ljudje vseh vrst: eni, ki vse dajo in nič ne vzamejo, drugi pa, ki bi vse radi vzeli, dajo pa nič ne.«

Kaj misliš, zakaj me je to zjezik? Razlog je prav enostaven, jaz sem namreč sam bil med tistimi, ki nisem noben ne rože kupil. Če bi bil tisti člankar, tiste ljudi, kajih zgled sem bil na cvetlični dan posnemal, uvrstil med kategorijo onih, ki bi radi veliko vzeli (poštem potom seveda), bi bil saj kar se tiče mene, zadel golo resnico, ampak da nas tako hudo obsodi, češ, da bi vse radj vzeli, dajti pa nič, to pa je prehudo. Zato sem se jezil, vendar pa sem se kmalu potolažil v zavesti, da režev kljub moji vojničnosti ne bodo več trpeli, zakaj na drugi strani pa so oni, »ki vse dajo in nič ne jemljejo«, ona visoka gospoda namreč, ki je na cvetlični dan prodajala rože, potem pa se na mehkih posteljah spočila od tega mučnega dela...

Vidiš Janez, to je edina znamenita reč, ki se mi je zdela vredna pisma. Pri nas doma na Kranjskem se nam žurnalism marsikaj očita, vse mogoče, in naši članki in člančki najdejo le redko kdaj usmiljenja, ampak kaj takega, kar so načekali mnogi ugledni dunajski listi o cvetličnem dnevu, bi si pa mi upali nesti k lainotaipu. Torej vi diš, da se nas saj med najbolj neumne more štegi Tvoj.

Franc.

tralni odbor. Ta se zbirala redno vsake dve leti in kadar je potreba. Centralni odbor je skupni upravni organ za vse skupne zadeve, ni pa diecezijskim svetom v pravem zmislu besede višja oblast. Za vodstvo skupnih poslov se izvoli kak diecezijski svet, za sedaj Kolin, iz katerega se imenuje izvršni odsek petih do sedmih članov. Predsednik tega diecezijskega sveta je tudi predsednik centralnega in izvršilnega odbora. Kot stalnega člana izvršilnega odseka se nastavi plačanega poklicnega generalnega tajnika. Ta ima naloge z urejevanjem časopisa, vodstvom statistike, predavanji in drugimi pripomočki vzdrževati življene Vincencijeve konferenc po vsej Nemčiji, navajati jih k novim delom, pomagati nove konference ustanavljati in varovati zvezo Vincencijevega dela s splošnim karitativnim gibanjem. Za pokritje stroškov tajništva prispevajo vse konference en odstotek dohodkov, kar je izdatek, ki se bo bogato obrestoval in ki nikakor ne bo v škodo revezem, pač pa se jih bo v deseteri in še obilnejši meri vračal. Podpori, ki jo je kardinal Fischer v Kolinu zagotovil osebno in materielno novemu generalnemu tajništvu za prva leta, se je pred vsem zahvaliti, da bo imela ta nova naprava že od začetka trdna tla in da se bo mogla oživovtrziti že v najkrajšem času. Kakor je videti, se je v Nemčiji Vincencijev društvo osnovalo v organizacijo na zelo široki podlagi; naj bi bilo za zgled tudi drugod!

Obisk predsednika francoske ljudovlade v Bruselju.

Dne 9. t. m. je došel predsednik francoske ljudovlade Fallières v Bruselj. Spremljal ga je francoski zunanj minister Cruppi. Sprejem je bil v Bruselju prisrčen. Na kolodvoru ga je pozdravil belgijski kralj Albert. Fallières je sprejel belgijske ministre v avdenci, kakor tudi diplome. Zvečer je bila slavnostna pojedina Fallièresu na čast. Kraljica Elizabeta se slavnosti zaradi slabega zdravja ni mogla udeležiti in je predsednika zasebno zaslila. V Bruselju ostane Fallières do 11. majnika. Obisku se mora pripraviti gotova politična važnost, ker je prvič vrnih predsednik francoske ljudovlade belgijskemu kralju državno vizito v Parizu. Prejšnjih državnih vizit predsedniki francoske republike niso vracali, a Félix Faure, je uvedel navado, da tudi predsedniki francoske republike obiskujejo vladarje. V Londonu, Rimu in Peterburgu so že francosko državo zastopali njeni republičanski predsedniki, obiskali so glavna mesta skandinavskih držav in Iberiškega polotoka, a Bruselja, kamor se pripelje iz Pariza v štirih urah, niso počastili. Najbrže bi tudi sedanjega obiska ne bilo, da se niso nekoliko med Belgijo in Francosko strune napele. V Bruselju niso bili namreč nič kaj zadovoljni, ker je francoska vlada že večkrat izjavljala, da namerava naložiti davek na glavo vsega na Francoskem vporabljenega inozemskega delavca. V prvi vrsti bi bila s takim davkom oškodovana Belgija, ker dela na Francoskem 300.000 belgijskih delavcev. Zelo je škodoval

belgijskim koristim lanski francoski carinski tarif, le malo je manjkalo, da ni nastala med obema državama carinska vojska. Upajo, da se ob Fallièresovem obisku poravnajo nasprotva in da se sklene francosko-belgijska trgovska pogodba.

Zmede v Turčiji.

Ministrska kriza.

Sultan je odobril odstop finančnega in naučnega ministra. Sodijo, da prevzame finančno ministrstvo prejšnji finančni minister senator Naibay. Turški državni poslanci pa sodijo, da odstopi celotno turško ministrstvo.

Turki izgubili v Albaniji 58. pešpolk.

Iz Skopelj se poroča, da so v bojih med Albanci in Turki pri Huminju albanci vstaši pobili celi turški 58. pešpolk. Med turškimi vojaki je padlo 60 kristjanov.

Boji ob turško - črnogorski meji.

N beranski in gusinjski okolici traja, po iz Soluna došlih poročilih, še vedno boji. Vstaši so prerezali brzovjane žice v kuljski in kastratijski okolici in napadli tudi pri Zerinih in Pesarih turške vojake, ki so pa odbili napade. V solunskem armadnem zboru pozoveno pod orožje rezervnike II. letnika, kar kaže, kako da je za Turke v Albaniji položaj resen.

Italijanska vlada izgnala albanskega pisatelja.

Iz Rima se poroča, da je izgnalo italijansko notranje ministrstvo pisatelja Nikolaja Ivanaya, ki se je povrnil pred dnevi iz Belgrada nazaj v Rim. Ivanay je pisal Albancem v prilog in nabiral prijatelje in denar za albansko stvar v Italiji, kar je povzročalo med Italijani zanimanje za Albance, česar pa italijanska vlada ni hotela več trpeti.

Turški vojni minister proti politiku jočim častnikom.

Iz Carrigrada se poroča, da je opominjal turški vojni minister častnike ob zaprisegi, da naj se ne vtikajo v politiko, ker lahko povzroče, da država popolnoma propade.

Izkopnine v jeruzalemski mošeji.

Voditelj angleške ekspedicije, ki je kopala starine v Jeruzalemu, Parker, izjavlja, da njegovo kopanje v Omarjevi mošeji ni nobenega mohamedanca razburilo in da so nasprotno se glaseča poročila izmišljena. Kar je našel, je izročil turškim oblastem, ki so mu dovolile izkopavati. Našel je dragocene stvari in dognal, da staro, po kralju Davidu zgrajeno mesto ni stalo na gori Sion, marveč na gori Marija.

IZ ČEŠKEGA TABORA.

»Lounské Listy« poročajo da nameravajo češki agrarci izvoliti za predsednika svojemu državnozborskemu klubu na mesto dr. Udržala dr. Viškovskega, zbornični podpredsednik bi pa postal Dürich. Dr. Sobotka je izjavil, da ne bo kandidiral proti Kramáru v Pragi in da kandidira zgolj v Příbramu. V Českem Brodu so imeli prvo nedeljo majnika narodni socialisti shod, na katerega so pa udrli socialni demo-

kratje. Vnel se je krvav boj. Vladni zastopnik je shod razpustil, a ko so narodni socialisti odšli, so pa zborovali socialni demokratje. Ko so to narodni socialisti dognali, so zopet udrli v dvorano. Pretep se je pričel iznova, zmagali so socialni demokratje. — Ker kandidira proti oficielnemu kandidatu češke agrarne stranke Zajíčku bivši minister Prašek, je izvršilni odbor češke stranke strogo opozoril strankine pristaše, da naj vzdrže najstrožjo disciplino.

PITTREICH O MAŽARSKIH ARMADNIH ZADEVAH.

Bivši avstro-ogrski vojni minister general pehotne baron Pittreich izda brošuro z napisom: Moje razmere glede na ogrske armadne zahteve v zvezi s takratnim mednarodnim položajem. Pittreich se peča z napadi nanj 1. 1904, ko se mu je očitalo, da ga pri rešitvi jezikovnega vprašanja niso vodili zgolj stvarni razlogi, marveč da je zastopal ogrsko stališče. Nadalje razmotriva razmere med parlamentom in vojnimi zadevami, o predpravicah in o armadnem službenem jeziku, o sodnem jeziku, o duhu, tradiciji in o narodnem čuvstvu v armadi, nato razpravlja o takratnem mednarodnem položaju. Pittreich sodi, da reforme, ki jih je dovolila vojna uprava, ne bodo oslabile skupnosti armade in njih institucij, marveč da napoči z novo brambeno postavo in z novim kazenskim redom nova doba armadi. Nobene nevarnosti bi ne bilo za skupno armado, če bi se ugodile upravičene želje narodnosti glede na sodni in polkovni jezik.

ODSTOP BOSENSKEGA DEŽELNEGA NAČELNIKA.

General pehotne Varešanin, bosenski deželnih načelnik od 21. marca 1909 sem, je podal svojo demisijo, ki jo je cesar tudi odobril. Varešanin je bil rojen leta 1847 v Cunji, ki leži v nekdanji vojaški granici, študiral je na Terezijanski akademiji v Dunajskem Novem Mestu in je postal 9. majnika 1866 poročnik 78. pešpolka. Udeležil se je leta 1866 vojske s Prusijo, od leta 1869 do leta 1871 je frekventiral vojno šolo in je bil januarja 1871 prideljen generalnemu štabu 2. pehotne divizije na Dunaju. Majnika 1872 je postal nadporočnik, majnika 1873 pa stotnik v polku in leta 1876 v generalnem štabu. Služil je nato pri 2. brig. 11. pehotne divizije v Lvovu, pri 36. pehotni diviziji v Zagrebu, pri 18. pehotni diviziji v Zadru. Ob cesarjevem obsku leta 1875 v Dalmaciji je bil prideljen Varešanin črnogorskemu knezu. Radi svojih zaslug ob mobilizaciji leta 1878 pri vojaškem in deželnobrambovskem poveljstvu v Zadru je dobil vojaški zaslужni križec. V Pragi je postal kot šef generalnega štaba 9. pehotne divizije major, majnika leta 1885 pa podpolkovnik. Nekaj časa je bil prideljen tudi rajnemu prestolonasledniku Rudolfu, majnika 1888 je postal polkovnik, leta 1894 je postal generalni major in poveljnik 48. pehotne brigade v Przemyslu, oktobra 1896 je bil premeščen k 3. pehotni brigadi v Rzeszow, aprila 1897 je postal poveljnik 18. pehotne divizije v Mostarju, novembra 1897 je postal podmaršal, 1902 mu je bil podeljen viteški križec Leopoldovega reda, 1905 je postal vojaški povelj-

nik v Zadru, novembra 1905 pa generalni pehotnik, kmalu nato je postal tajni svecnik in imejitelj pešpolka 22., januarja 1908 mu je bil podeljen red zelenze kronne prve vrste. Dne 7. marca 1809 ga je imenoval cesar za poveljnika 15. armadnega zbora. Dne 21. marca 1909 se je pripeljal v Sarajevo kot deželnih šef Bosne in Hercegovine. Varešanin si je znal kot rojen Graničar pridobiti v Bosni in Hercegovini velike simpatije, kar se je osobito pokazalo, ko je streljal nanj 15. junija 1910 socialni demokrat Bogdan Karačić. Kdo da postane Varešaninov naslednik, ni še znano. Med kandidati se imenuje tudi nekdanji poveljnik 3. armadnega zbora, armadni nadzornik Oskar Potiorek.

VOLITVE V DALMACIJI.

Vodstvo stranke prava v Dalmaciji je imelo v četrtek v Splitu sejo o volivnem položaju. Sklenilo se je, ta teden izdati na dalmatinsko ljudstvo oklic, v katerem se bodo proglašili državnozborski kandidati. Za zaderski okraj je določen kot kandidat don Ivo Prodan, za sinjski mladi dr. Ante Šardić. Po vseh volivnih okrajih vladata ugodno razpoloženje za pravaške kandidate, kar je najboljši odgovor na nasprotnne napade liberalnih listov.

V pondeljek je imel v Splitu sejo izvršilni odbor »Hrvatske stranke«. V istem času je imel sejo tudi odbor Smodlakove napredne stranke in srbske stranke. Po daljši debati sklenile so vse tri stranke volivno kooperacijo, in sicer na naslednji podlagi: Pristaši »Hrvatske stranke« bodo glasovali za kandidate srbske stranke v okrajih Knin in Boka Kotorska ter za kandidata napredne stranke v Splitu, v vseh ostalih okrajih bosta glasovali srbska in Smodlakova stranka za kandidate »Hrvatske stranke«. Kandidati »Hrvatske stranke« so slednji: za Dubrovnik Biankini, za otroke dr. Tresić-Pavčić, za Sinj dr. Masović, za Trogir dr. Ivčević. Za ostale okraje bodo proglašeni kandidati pozneje. Na zahtevo napredne stranke so bile opuščene kandidate vitezova Vukovića in Tončića. Dr. Smodlaka se je definitivno odločil, da kandidira v Splitu. Za Zader se je oglasilo več samostojnih kandidatov. Italijani so soglasno proglašili za kandidata dr. Itala Bojicha, ki je, kakor se trdi, dal 60.000 K volivnemu odboru na razpolago za agitacijske namene.

ARMADNE PREDLOGE IN OGRSKA VLADA.

V Budimpešti se bo pečal ministrski svet te dni poleg tekočih zadev tudi z armadnimi predlogami, ki jih še ogrski ministri svet ni rešil. Ko jih reši, se naprosi vladar za predsankejo in sicer stori to honvedni minister z avenco pri vladarju ali pa s pismeno vlogo.

LAKOTA IN BEDA NA ŠPANSKEM.

Med tem ko framsason Canalejas misli, kako da bi nadal okove katoliški cerkvi in preganjal redovnike in redovnice, vlada na Španskem grozna beda. V nedeljo je ubogo špansko prebivalstvo po celih državi demonstriralo in zahtevalo, da naj mu priskoči država na pomoč. Špansko prebivalstvo namreč strada. Beda in lakota po več sto vaseh grozno gospodarita, da tako nikakor ne more naprej.

Zadnja slika.

(Konec.)

Slikar se je ozrl nehote predse, kjer je igral kvartet. In tu je videl — se je li motil? — res angelja; ta je igral molitev k Materi božji. V preprosti obliki je stala gori, otrok in obenem dečica, oblije polno prave, čiste nedolžnosti, gosli tesno na brado pritisnjene, obraz in temno oko obrnjeno navzgor, čisto zatopljena v svoje igranje, kakor bi bila sama v svoji sobici, a ne v tesno-napolnjem, nizkem, dima se kadečem lokalu —, tako je igrala, kar ji je srce velevalo . . .

»Angelj — gotovo je angelj,« je prikelo slikarju iz ust. Tedaj je zaigrala godba kadenco in končala. Za hip je vladala v dvorani tišina; vtiš je bil prešilen. Ali polagoma se je vrnilo v družbo glasno, živahnou življeno, in tedaj je zaoril aplavz, da so se okna tresla.

In stotero glasov je klical: »Eviva nostra Lucia, bravissima, bravissima!« In polotrok je moral zopet prednje stopiti in se pokloniti.

Tedaj je izvedel slikar, kaj je Lucia: deklica, ki je takorekoč obljudljena samostanu, ki noč o svetu ničesar vedeti, ki hoče živeti samo Bogu in svetu umetnosti, in ki zna samo zato tako čudovito igrati, ker živi nedotaknjena od sveta, in ker hoče živeti . . .

In — hipno je zazvenelo jetičnemu slikarju v ušesih, kakor z onega sveta: »Tvoje srce nima miru razven v Bogu,

in če si ga zapustil, vrni se k njemu; otani počoven — in ostal boš dober . . .«

Njegovo lice je kazalo izzad energične odločnosti, dvignil je glavo in se ozrl naprej, kajti kvartet je pričel igri nov komad. Zdaj ni obrnil več očesa od Lucije. Ali na njej ni tičal čutni pogled, ne, nanj je uplivala njena osebnost le kot zastopnica čiste, nedotaknjene nedolžnosti. In raj njegove lastne mladosti je stal zopet pred njim — jočal bi, obžaloval, vrnil se k Bogu.

Da pa je bila vsega, kar je polagoma v njegovi notranosti vzklilo čistega, plemenitega, visokega, svetega, v prvi vrsti vzrok dolgoletnega molitev matice, ki je ravno zdaj zmagala, o tem ni slutil slikar ničesar.

Bilo je pozno, ko je šel čez Markov trg domov.

Tedaj je naredil sveto obljubo: Hotel je zopet moliti, hotel se je zopet vrnil k Bogu. In sklenil je napraviti sliko: nebesko godbo ali sv. Cecilijo ali kaj podobnega, najboljše, kar more; mlada umetnica pa, Lucia Mateo naj bi mu bila model. Sliko je hotel podariti svoji materi kot znamenje vrnitve k Bogu.

Drugi dan zvečer je zopet poiskal lokal, kjer je navadno kvartet igral. Prišedši bližje je videl, da se drenja po ulici množica ljudi; govorili so glasno in vzdraženo z znamenjem bolesti in strahu. Vedno več ljudi je vrelo vukup in z nepremagljivo silo so tičali proti koncu kanalovem. Zdaj pa zdaj je bilo čuti kako glasno besedo: »Accidente

terrible!« (strašna nesreča) — »affondata« (potopljena) — »povere« (ubožica) — potem zopet divje grožnje proti »Vaporetto« (mal parobrod) in njegovemu poveljniku. Vprašal je tedaj, kaj se je zgodilo.

Njegov sosed je pokazal z divjim pogledom na temno morsko površino, ki se je razširila pred njimi, kot izhod velikega vodotoka in prehajala zunaj pri Lidiu v morje, v mogočno Adrijo, in mu pripovedoval, da se je peljal stari Matteo s svojim kvartetom pred eno uro k Lidi, da bi tu koncertiral; tedaj je sunil »Vaporetto«, mali parnik, ki je opravljal tu promet, zaradi nesrečnega okreta v gondoli, ki so sedeli v njej muzikantje, in ta se je v trenotku pogrenila — v enem hipu se je vse zgodilo. Napol razbito gondolo so oteli, ali onih pet, ki so sedeli v njej, je izginilo, oni ležijo v globočini in ravnokar poizkušajo, da bi našli trupla.

»In naša Lucia, angelj godbe, je tudi zraven,« je končal svoje poročilo.

Slikar je nerazločno viknil. Bilo mu je, kakor bi ga bil kdo s kolom po glavi udaril. Lucia, lepi, nedolžni otrok, utelesena poezija in nedolžnost — ona, ki jo je slišal včeraj polno življena in mladostnega navdušenja — Lucia mrtva, pokopana v globini valov — to je bilo skoro neverjetno, nejomljivo.

Brez lastne volje je stal sredi množice, ki se je ustavljal ob bregu in zjala tja na vodo, kjer je cela kopica gondola iskala z drogovim v globini . . .

Ni več slišal, kaj govore in tožijo ljudje, ni videl solza v ženskih očeh, včasi celo moških — njega je obhajalo le čustvo srahnu zaradi te, tako nenadne smrti. Uničeno je bilo cveto

VSTAJA V MEHIKI.

Mir že sklenjen? — Hud boj med vstaši in vladnimi vojaki. — Američani.

Iz Berolina in Hamburga se poroča, da so vstaši že sklenili mir, a to potrilo še ni potrjeno. Pač pa se poroča, da so vstaši dne 9. t. m. ob 4. uri 40 minut zjutraj napadli Juarez, mesto, ki steje 20.000 prebivalcev. Iz Tio Juane se poroča, da se je bil 8. t. m. obupen boj. Vladne čete so obdržale večji del mesta, vstaši so zasedli carinsko hišo in mesto popolnoma obkolili. Rekognoscijsko patruljo 28 vojakov so vstaši popolnoma pobili. V Washingtonu zoper silijo na to, da Američani zasedejo Mehiko, češ, da ne bi frčale mehikanske kroglice med Američane ob meji pri El Pasu.

Dnevne novice.

+ Kandidatura odličnega ljubljanskega meščana dr. Vinko Gregoriča za deželni zbor kranjski, je napravila kaj slabo voljo pri ljudeh, ki mislijo, da je Ljubljana za to dobra, da bodo z nezrejimi ljudmi napravljali z njo nezrele eksperimente. Spoštovanje, ki ga vživa dr. Gregorič po celi Ljubljani, je za liberalne časnikarske kroge velika zavora, da ne morejo zabavljati, kakor bi radi. Včeraj so si dali vendarle nekoliko duška ter očitajo dr. Gregoriču — castilakomnost, da kandidira za ljubljanski deželnozborski mandat. Mož, ki je 30 let v delu za Ljubljano, bi se po mnenju liberalnih časnikarskih krogov ne smel predrzniti, kandidirati proti — prof. Reisnerju, katerega dela in zaslug nihče ne pozna. Ali bi ne bilo bolje za liberalne časnikarske kroge, da bi ostali pri — domisljavosti prof. Reisnerja in njegovi skandalozni brezobzirnosti proti rodnemu očetu, ki tako zelo karakterizira nesebičnost in bodočo skrb ter požrtvovalnost tega moža za ljubljanske volilce. In tisti, ki so bili tako predrni, da usiljujejo tega moža Ljubljani za poslanca, sedaj pisarjo, da dr. Gregorič kandidira iz časti k domnosti! Res — dr. Gregorič si šteje gotovo v čast, zastopati rojstno svoje mesto v dež. zboru. Kdor pozna dr. Gregoriča ve, da sta ga vedno vodila nesebična ljubezen in požrtvovalno delo za Ljubljano in ljublj. volilci so lahko hvaležni temu možu, ako hoče svoje bogate skušnje in svoje delo posvetiti v deželnem zboru Ljubljani, ki potrebuje ondi tako uglednega zaupnika in posredovalca. Po tem se bo tudi vsak pameten Ljubljancan pri volitvi deželnega poslanca v torek 16. maja ravnal!

+ Shod v Velikih Laščah. V nedeljo popoldne se je ob priliki občnega zabora hranilnice in posojilnice vrnil mnogobrojen shod S. L. S. Deželni poslanec Jaklič je razpravljal o političnem in gospodarskem bankeroti liberalne stranke med Slovenci. Kakor vselej doslej, bo tudi ob teh volitvah po-

vrnitev k onemu, ki je edini naša pomoč in rešitev, ki je prišel na svet, da bi otel človeštvo, čravno je bil sam Bog in božji sin, vrnitev k njegovemu Materi, Materi usmiljenja in priběžališču grešnikov.

Minilo je nekaj tednov. Slikar je bil zopet na potu, ki mu ga je pokazala milost. Izdeloval je sliko: nebeška godba. In čudovita, otroško čista postava, ki je stopala na sliki iz gruče godbenikov v ospredje in gosala solo, obraz in pogled obrnjen navzgor, popolnoma odtrgana svetu, ta angeljska podoba je bila Lucija. Naslikal jo je iz spomina in zanj ni bilo to nikakor težavno; kajti tako, kakor jo je videl oni večer prvič in zadnjič v svojem življenju, je ostala, to je vedel, neizbrisno v njegovem spominu.

Sliko pa je poslal svoji mamici domov. In kar je bilo za njo še večje vrednosti, kot krasna slika, o kateri je sam rekel, da ni slikal nobene z večjo vremeno, je bilo: dolgo spremno pismo, v katerem je odkrito pripovedoval materi zgodovino svoje duše. — — —

Nekaj mescev pozneje je zopet plaval broj temnih gondol proti San Michele; najsprednja je nesla krsto, bogato okrašeno; v naslednji je sedela dama v globoki žalosti. Bila je mati umrlega slikarja, ki ga je spremljala na zadnji mehki stezi lagunskih valov proti beneški njivi božji, kraju njegovega poslednjega zemskega počitka.

Bolezan ga je hitro uničila; ali mati je lahko žalovala, kakor oni, ki jih drugi tolazijo.

Slika o nebeški godbi je bila zadnjia v njegovem življenju. Danes visi v eni slavnih galerij slik. In poznalci trdijo, da je res najlepša in najglobokejša zamišljena slika, kar jih je umrli naslikal: slika o nebeški godbi.

Kazala velikolaška okolica, da stoji vsa v taboru S. L. S.

+ Moč naših nasprotnikov. »Gorica« piše: Kdor je opazoval neuspehe goriških liberalcev na narodnem, političnem in gospodarskem polju v zadnjih letih, se mora čuditi, da se kljub mnogoštevilnim blamažam še drznejno javno nastopati, namesto da bi se lepo poskrili in na tihem zacetili vsaj gospodarske rane, katere so zadali sebi in celokupnemu slovenskemu prebivalstvu na Goriškem. In vendar še upajo! Mislijo si: Kdor nič nima, ne more nič izgubiti. Igrajo va banque. Kaj jim je mari, če zaigrajo pri tem koristi slovenskega ljudstva, koristi trpečega in delavnega ljudstva, samo da igrajo oni vsaj za hip politično ulogico! In upajo se, ker imajo proti nam veliko orožje. To orožje je laž in drzno čelo. Ena številka »Edinosti«, »Soča« ali »Primorca« nakopiči proti naši stranki in proti našim poslancem toliko laži, da bi ne mogli na vse temeljito in po zasluzenju odgovoriti, ko bi tudi izdajali vsak dan tri dnevnike. Z lažjo vplivajo na naše polizobražence, ki mislijo, da je izobraženost v tem, da se zabavlja črez cerkev, z lažjo vplivajo tudi na nerazsodno mladino. Toda laž ima kratke noge in privede le do hipnih uspehov. Moč naših nasprotnikov sloni na trhlih tleh, na laži, ki jo razširjajo pri nas v prvi vrsti imenovani trije časopisi »Edinost«, »Soča«, »Primorec«, naša moč je resnici, v resnem delu in v ljubljini do slovenskega ljudstva in s to močjo smo zmagovali in bomo zmagovali!

+ Zagrebški nadšef dr. Josip Posilovič je obolel. Dne 8. t. m. ga je tresla mrzlica. Dr. Matkovič, njegov hišni zdravnik, izjavlja, da boleha na želodčni bolezni.

+ Dr. Šusteršič v Dalmaciji. »Hrv. Rieč« poroča: Dr. Ivan Šusteršič, načelnik S. L. S., je prišel te dni v Split. Došel je s svojo gospo soprogo ponovno na izlet v Dalmacijo. Ko je imelo vodstvo stranke prava svojo sejo v četrtek, je prišel k seji dr. Šusteršič in pozdravil navzoče. V svojem pozdravu je izjavil slovenski prvak: da se ~~ča~~ in Slovenci smatrajo del hrvatskega naroda in da se nadeja, da bo došlo do edinstva med Hrvati in Slovenci. Predsednik pravaške stranke Ivo Prodan se je zahvalil v topnih besedah za lepi pozdrav. Na »Narodov« včerajšnji imperitentni članek »Impertinenca«, ki je prevod napadov bankerotne politike »Narodnega Lista«, smo odgovorili že predvčerajšnjim.

+ Umeščen je bil č. g. Frančišek Žvan na župnijo Bohinjska Bistrica dne 5. majnika.

+ Železniški minister dr. Glabinški se v svoji bolezni boljše počuti. Temperatura je znašala včeraj zjutraj 36,5, žila 80. Zdravljenje normalno napreduje. Zvečer je znašala vročina 37,2, žila 80.

+ Sl. kat. ak. društvo »Danica« na Dunaju, priredi dne 11. t. m. ob pol 8. uri zvečer v Budjeviški pivnici svoj 1. redni občni zbor v XXXIV. tečaju, z naslednjim sporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zboru; 2. poročila odbornikov; 3. volitev treh novih odbornikov in revizorjev; 4. slučajnosti.

+ Pri volitvi župana v mestu Višnjigora je bil zopet soglasno izvoljen za župana g. Anton Perko, za svestovalce so Anton Zavodnik, Jakob Vidic in Ignacij Pajk, vsi vriji somišljeniki S. L. S.

+ Volitev župana v Dragi. Pri volitvah občinskega starešinstva v Dragi pri Višnjigori je bil županom izvoljen soglasno zopet g. Anton Lokar iz Polja, nakar se je zopetni voliti odpovedal. Pri drugi volitvi je bil izvoljen županom g. Jožef Erjavec, fotograf in posestnik v Dragi. Bivšemu županu Lokarju izrekamo najprisrčnejšo zahvalo za mnogoletno delovanje v korist občini ter S. L. S. Tudi sedanji župan, upamo, da bode vreden naslednik gospoda Lokarja ter kličemo: Bog ga živi!

+ Orlovska godba iz Šent Jurija pri Šmarji je 7. maja skupno z bratsko orlovsko godbo škocijansko imela godbeno skušnjo za koračnice, ki se bodo izvajale v Ljubljani na taboru katoliške mladine. Nastopilo je 33 Orlovscev, ki že prav dobro igrajo. Toliko godbe skupaj še nismo slišali v Škocijanu.

+ Požar. Iz Gorij, 8. maja 1911. Danes popoldne ob pol treh je nastal na neznan način v Grabču požar. Zgorelo je dvoje hiš in gospodarskih poslopij. Veliko škodo imata oba posestnika. Janezu Koželju, po domačem Mlinarju, je ogenj opustošil skoraj vse hlobe in uničil žago. Janezu Smukavcu pa je zgorčlo tudi vso pohištvo. Uboča družina! Mož delavec na Savi, žena pa v polju. Ko sta se vrnila, sta bila brez doma. Škoda se ceni na več tisoč kron. Zavarovanja sta le za male svote,

Domača požarna bramba je neumorno delala in ogenj takoj omejila. Prihitele so na pomoč tudi sosedne požarne brambe iz Zasipa in Bleda.

+ Prvi roj v radovljiskem okraju je imel 6. maja gospod dekan Matija Mrak v Stari Loki.

+ Umrla je na Trnju fare Stara Loka Antonija Volgemut v najlepši starosti 20 let iz splošno spoštovane in premožne rodbine Erbežnikove. Celi rodbini, posebno materi, ki je imela že 16 otrok, in s to izgubila svojega četrtega, naše sožalje!

+ Uradniške zahteve. Dne 8. t. m. se je predstavilo predsedstvo Osrednje zvezne avstrijskih uradniških društev, min. predsedniku in ga opozorilo na razburjenje med uradništvtom zaradi vedno večje draginje. Prosilo je Bienertha, naj se glede na draginjo, takoj ne zasedejo zgolj vsa prazna mesta, marveč naj uradniki tudi bolj avanzirajo. Novi zbornici naj se takoj, ko se sestane, predloži predloga o ureditvi aktivitetnih doklad, kakor naj se tudi zvišajo aktivitetne doklade vsem uradnikom. Bienerth je obljubil, da bo zastopal uradniške zahteve v min. svetu, a da mora biti zadovoljen tudi fin. minister. Deputacija se je predstavila tudi fin. ministru Meyerju, ki je pa izjavil, da brez natančnih računov ne more nič govoriti.

+ Bogat ribiči lov. V morju pri Graču so nalovili v noči na soboto ribiči okoli dva milijona sardel in drugih rib. Večino sardel so oddali v tovarne za konserve, 600.000 sardel pa so nesli v Trst na prodaj: 12 komadov za 20 vin.

+ Bojkotirani vseučiliški profesor. Slušatelji geografije na zagrebškem vseučilišču so soglasno sklenili, da ne bodo več prisostovovali predavanjem profesorja dr. A. Gavazzi radi njegove strogosti in ker v javnost prenaša stvari, ki so se dogodile pred izpraševalno komisijo.

+ Stavka čevljarskih pomočnikov v Celovcu še vedno traja.

+ Narodna dobrodelna družba se imenuje društvo, ki so ga ustanovili Slovenci v Clevelandu v pomoč slovenskim sirotom in rojakom, ki niso po lastni krividi zašli v nesrečo.

+ Slovenec ponesrečil v Ameriki.

Iz Clevelandu se poroča: Huda nesreča je zadela Slovencu Ivana Bečja v pondeljek, 24. aprila v Collinwoodu. Opoldne je odšel Bečaj domov kakor ponavadi na kosilo in ko se je vračal z doma zopet na delo, ga je na tiru polične železnice dohitel voz, ki ga je trešil ob tla in šel preko njega. Strmu je popolnoma eno nogo, katero so mu v bolnišnici pozneje odrezali; močno pa je tudi poškodovan na glavi in na prsih. Nahaja se sedaj v bolnišnici in je le malo upanja, da bi okreval. Po poklicu je bil mizar. Nesreča je zelo hudo zadela ubogo ženo in dva mladoletna otroka, ki bodo zgubila najbrž svojega rednika.

+ Za podpredsednika pri namestitvu v Zadru je imenovan dvorni svetnik pri tržaškem namestništvu grof Marij Attems Svetokriški, brat goriškega dvornega svetnika grofa Henrika Attemsa.

+ Mladenič se vrgel pod vlak.

+ Nogi odtrgani. »Gorica« poroča: Kmalu po 11. uri v nedeljo zvečer je pisk lokomotive, ki je odhajala z goriške južne postaje proti Ločniku — osebni vlak — naznajan, da se je moral zgoditi nesreča pred soškim železniškim mostom, kajti vlak se je ustavil. 25 let stari Mihael Černic se je vrgel pod vlak. Strojevodja lokomotive, je opazil kakih 30 korakov pred seboj na železniškem tiru človeško truplo, a vlaka, ki je tekel s polnim parom, ni mogel ustaviti v tej razdalji. Zato je takoj veden — posebno pa še, ker je nekaj zatrehalo in se lomilo pod kolesi stroja — da je povozil človeško truplo. Ko se je vlak ustavil, je nastala med številnimi potniki panika, kajti na železniškem tiru pod vozom vlakovodje je nekaj ječalo in zdihovalo. Potniki so izstopili, več ljudi je priteklo z južne postaje gledati, kaj se je zgodilo. Kmalu nato so izvlekli izpod železniškega voza še živečega mladeniča z odtrganima nogama gori nad kolenoma, ležečega v luži krvi. V njem so spoznali 25letnega Mihaela Černicu, stanujočega v Pristavi tik južnega kolodvora, delavca v Tannerjevi ledeni. Ena noge je — odtrgana od telesa — ležala ob strani železniškega tira, druga pa se je le z malo kožico držala telesa, ki je ležalo v sredi železniškega tira. Še živega so prenesli v goriško bolnišnico. Ko ga je nesrečni vprašal, zakaj se je vrgel pod vlak, je sin odgovoril, da se mu je spodrsnilo, ko je hotel prestopiti železniški tir. Oče pa pravi, da se je hotel sin usmrtniti iz neznanega vzroka. Morila da ga je baje kaka zadeva, katere nima maral nikomur razkriti. Nesrečni mladenič je v bolnišči umrl.

+ Slovensko gledališče je spravil v veliko nevarnost sedanje gledališki »ravnatelj« Fran Govekar. Ob skoro ves uglej je prišel ta nekdaj cvetoči zavod in o pomenu tega zavoda za domačo slovensko dramatiko ni več govor. Slovenska domača umetnost se več razvijati ne more, razvija se samo

+ Govekar. Toliko bodi o zaslugah Frana Govekarja pribito, da se bo vedelo, čečava zasluga je propagiranje slovenskega gledališča v prvi vrsti in da se bo včerajšnjo »Narodovo« notico o koritarjih bolje razumelo. V »Narodu« je včeraj namreč napisal nekdo volitivo notico »Slovensko gledališče v nevarnosti«, v kateri se laže, da je slovensko gledališče v nevarnosti, kor-

— Umrl je v Kranju stud. fur. Pavel Smrekar, brat akad. slikarja Hinko Smrekarja.

+ K. sl. izobraževalno društvo Selo-Moste nam poroča, da uprizori to nedeljo, dne 14. t. m. igro »Lurška pastirica« ob 4. popoldne v salonu g. Jos. Oražma na Selu. K tej igri vabi vse naše somišljenike od blizu in daleč odtor.

+ Umrl je v Pragi bivši poslanec prake trgovske in obrtne zbornice Jožef Bromovský.

+ Proti zagrebškim profesorjem. Vseučiliščni so sklenili, da bodo preprečili predavanja izrednega vseučiliškega profesorja dr. Kosutiča. Ko so se dne 9. t. m. zato zbrali v avli, so izvedeli, da je dr. Kosutič odpovedal predavanja, ne da bi bile nastale demonstracije.

+ Tretji slučaj koz v Trstu. Z Lloydovim parnikom »Gisela« sta došpeli dve na kozah oboleli osebi. Takoj dne 30. aprila so cepili koze vsem, ki so se pripeljali z »Gizelo«, a klub cepljenu je 4. t. m. obolel na kozah neki kurjač »Gisele«, ki so ga odvedli v infekcijsko bolnišnico, kamor so prepeljali tudi njegove stanovanjske tovariste, da jih opazujejo in da jim cepijo koze. Pri kurjaču se bolezen normalno razvija.

JAMAGATA V FLAMENU. ZGORELO NAD TISOČ HIŠ.

Iz Tokia se poroča, da mesto Jamagata gori. Požar je uničil nad 1000 hiš, med njimi prefekturo, več bank in sodno poslopje.

Somišljeniki!
Pazite, da so glasovnice za deželno-zborsko volitev pravilno izpolnjene. Napišite:
Dr. Vinko Gregorič
zdravnik v Ljubljani.

Ljubljanske novice.

lj Težko operacijo je prav te dni prestal vč. g. župnik in pisatelj slovenski F. R. S. Finžgar; nahaja se še

ni občinskega sveta, časi je edina resnica to, da je mestni posvetovalni svet slovenskemu gledališču dovolil vse, za kar se je prosilo, vse tiste udobnosti, ki jih je slovensko gledališče od mesta imelo prej, samo »umetniških« svetov g. Ivana Hribarja sedaj pogreša, kar bi pa bilo v negovekarskih časih gledališču gotovo le v korist. Morda pa nekateri gospodi ni prav, da sedaj ona ne more iti na dobro plačana angažijska »potovanja«, da bi potem občina dobila še račun od druge strani (Dobrovolni) za delo, ki bi se moralopraviti na takem plačanem »angažijskem« potovanju. Takih denarnih manipulacij seveda sedaj ne bo več niti pri »nekonstituiranem«, niti pri »konstituiranem občinskem svetu«, pa tudi nekoliko bolj se bo gledalo kake in kako se primadone plačujejo. Poglavlje o slovenskem gledališču bo tako vedno zanimivejše. Da bi pa slovenskih gledaliških predstav sploh ne bilo v Ljubljani, se ni batit in je izključeno, ker se za vsak slučaj pripravlja velik, bogato opremljen oder v — Ljudskem Domu. Sicer pa, kakor rečeno, slovensko gledališče je spravil g. Fran Govekar v tak položaj, da se ga resni umetniki ogibajo, da je silno oddaljeno od tistega stališča, katerega bi edino moral zavzemati kulturni zavod. In to bo vsako leto hujše, dokler bo »vodil« slovensko gledališče Fran Govekar. O deželi naj pa tak možakar kar lepo molči, ker je pri deželi treba mnogo samozatajevanja, da se takega junaka, ki je svojo kulturo kazal s kričanjem pred licejem, sploh pusti hoditi po deželnem poslopu. Če bo svojo znano aroganco le preveč napenjal, se mu zna zgoditi nekaj takega, kar se mu je zgodilo takrat, ko so bili njegovih neslanosti celo pri »Slovenskem Načodu« siti.

Ij Občni zbor Ljubljanskega Orla se vrši jutri v četrtek dne 11. t. m. ob 8. uri zvečer v Ljudskem domu (dvorana, II. nadstropje), ne pa, kakor je bilo prvotno rečeno, v telovadnici. Člani, pridite polnoštivilno. Tudi somišljeniki so vabljeni. Nazdar! Ljubljanski Orel.

Ij Umrl je sinoči v deželni bolnišnici g. Franc Peršl, davni asistent pri c. kr. finančnem ravnateljstvu v Ljubljani.

Ij Mladinska svečanost. Jutri 11. maja ob sedmih bo v cerkvi sv. Jakoba, pristopilo prvikrat k svetu obhajilu okrog 200 (I. skupina) učenk Šentjakobske osemrazrednice. Po cerkvenem opravilu bodo prvoobhajanke pogoščene v šolskih prostorih. — Druga skupina gojenk bo imela enako slovesnost binkoščno sobo, 3. junija.

Ij Za »Rokodelski dom« v Ljubljani je daroval preč. g. Ivan Traven, ravnatelj »Zadružne zvezze«, 20 K. Bog povrni!

Ij Vinsko pokušnjo pristnih kranjskih vin priredi v četrtek, dne 11. t. m., »Kranjska deželna vinarska zadruga« v Ljubljani. Več v današnjem inseratu.

Ij Žrtve alkohola. Ko je šel sinoči okoli 11. ure narednik c. in kr. 17. pešpolka gospod Alojzij Škrem, ki je imel bataljonsko inšpekcijo službenim potom po hodni poti ob Ljubljani na Ambrožovem trgu, je slonel pri prvem drevesu nek silno pijan delavec, ki je Škremu pozdravil z all right (kranjsko angleščino: orajt), potem ga pa vprašal, kje spe delavec, ki so zaposleni pri Gruberjevem prekopu. Gosp. Škrem mu je takoj dal direktivo, zraven pa še priporabil, da naj se pazi, da ne pade v Ljubljano, ker je videti precej okrogel in odšel po svojem potu. Kmalu nato je pa začul, da je nekdo padel in ko se je obrnil, je videl, da se je dotičnik zatrkljal po bregu in izginil v valovih Ljubljance. Ker je bila noč temna in je zelo deževalo, bi bil vsak poskus rešitve še druga žrtva. G. Škrem je slučaj takoj naznani stražniku, s katerim sta na licu nesreča našla črn klobuk. Kdo je ponesrečen, se še ne ve. Policija je dosedaj dognala le toliko, da je navedenec že okoli 9. ure po Ambroževem trgu kolovratil in vplil: »Dve hiši imam, pa ne vem kam bi šel.«

Ij Umrl so v Ljubljani: Anton Kutiaro, bivši pečar, 63 let, Japljeva ulica 2. — Rozalija Mohorič, prodajalka, 25 let, Poljanska cesta 20. — Mihail Svoljšak, delavec, 30 let. — Matija Jerman, delavec, 47 let.

Ij V javnem interesu smo napovedali objaviti, da mož Marije Drešarjeve iz Glinic, ki je tam posestnik, ni plačnik za dolgove, katere napravlja njegova žena.

Ij Aretovan je bil 17letni natak Viktor Wran z Dunaja, ker je v nekem hotelu točaju ukradel 80 K vredno zlato verižico in jo prodal nekemu izvoščku. Oddali so ga sodišču.

Ij Cev prodajal. V nedeljo popoldne je 50letni dñnar Jožef Ivanc v neki gostilni na Martinovi cesti prodajal več metrov dolgo gumijevco cev, Ko

ga je stražnik prijet in predstavil k uradu, se je dognalo, da je Ivanc cev poneveril nekemu gostilničarju, ki mu je bil izročil, da jo nese v klet. Ker je sumljiv tudi drugih tatvin, so ga izročili sodišču.

Ij Posebne hladilne vozove za prevažanje argentinskega mesa si nabavi južna železnica. Takih vozov bo nad 20.

Štajerske novice.

Ij Za ministerialnega svetnika je imenovan sekcijski svetnik g. Ivan Zolgar.

Ij Umrl je v Slovenski Bistrici posestnik mlinca g. Tomaž Suhač, star 81 let.

VOJSKA V ZRAKU.

Iz Londona poročajo o zanimivih vojnih vajah, ki se bodo vršile v petek. Vaje bodo inspicirali angleški vojni minister, več članov generalnega štaba in veliko častnikov. Vadilo bo 14 zrakoplovcev, med njimi Bleriot, Graham, Wright in drugi. Spored obsegja med drugim sledi zanimive vaje: Opazovanje, posredovanje depes, metanje bomb, dovažanje živil v oblegano mesto, prevažanje enega topa, demontiranje in zopetno sestavljanje zrakoplovov.

Po Svetu.

Ij Naš dreadnought. Drugi naš dreadnought, ki ga grade v tržaškem »Stabilimentu tecnicu«, bo že tudi letos izpuščen v morje. Graditi so ga pričeli 24. septembra 1910. Zakor znano, so prvi naš dreadnought pričeli graditi 23. julija 1910, v morje ga pa izpuste 24. junija. Službo prične delati naš prvi dreadnought »Viribus unitis« koncem leta 1912, drugi pa spomladji leta 1913. Tretji dreadnought prično graditi v Trstu letos meseca julija. Dodelan bo koncem leta 1913.

Ij Poneverjenje v nemški banki. Iz Berolina poročajo, da je v podružnici srednjercenske banke v Koblenzu poneverih v večih obrokih nek uradnik 100 tisoč mark. Uradnik, ki so ga aretovali, je denar menda na borzi zaigral.

Ij Velikanska poneverjenja pri kitajski državni banki. Iz Peterburga poročajo: Pri kitajski državni banki so odkrili poneverjenja več kot dveh milijonov mark. Večim uradnikom so tativne že dokazali in jih zaprli. Vsi ostali uradniki so odpuščeni iz službe.

Ij Umori policistov v Rusiji. Ko je stražmojster v Ciernozu ob ruski meji zahteval od nekega neznanca legitimacije, je ta potegnil revolver in stražmojstra ustrelil. Neznanec je nato pobegnil. Stražmojster je umrl na licu mesta. Morilca še niso prijeli. Nedaleč od Włocławka pa je neznan bandit ustrelil dva policijska uradnika, ki sta ga hotela aretovati. Tudi ta morilec je ušel v bližnjem gozdu.

Ij Skrivnost umor. V bližini Prage so videli brodarji v Vltavi 8. t. m. nekega moža, ki se je potapljal. Prihiteli so mu na pomoč ter ga potegnili iz vode, pri čemur so opazili, da krvavi iz precejšnje rane na glavi. Še predno so ga spravili na suho, je umrl. Preiskava trupla je dognala, da je mož bil večkrat zaboden v hrbet in vrat. Neznanec so umorjenca bržkone napadli ter ga na begu ranili. Ko je omagal, so ga pa vrgli v Vltavo. Ali je umrl vsled ran ali pa vsled vtopljenja, bo dokazala obdukcija. Identiteto umorjenca še niso dognali.

Ij Cela družina izvršila samoumor. V Gabloncu je v noči od ponedeljka na torek krojaški pomočnik Kolař s svojo celo družino, ženo in tremi otroci, v nekem tamošnjem ribniku izvršil samoumor. Včeraj dopoldne so trupla izvlekle iz vode, in sicer sta bila 11 letni sin z svojo triletno sestrico ter oče z materjo in 9 letno hčerkko skupaj z vrvi povezana. Kotlař ni mogel najti dela ter je živel vsa njegova družina v velikem pomanjkanju, kar je tudi vzrok groznejšemu dejanju.

Ij Kolera v Marijinih Varih. Na znakih kolere je obolela v Marijinih Varih neka ženska. Deset oseb so oddali v bolnišnico, da jih opazujejo.

Telefonska in brzojavna poročila.

REFORMA DRŽAVNE UPRAVE.

Ij Dunaj, 10. maja. Vlada namerava sklicati posvetovanja radi večkrat zaledene reforme državne uprave. Pri posvetovanju bodo zastopani visoki funkcionarji.

BROJURA BIVŠEGA VOJNEGA MINISTRA PITTCREICHA.

Ij Dunaj, 10. maja. Danes je izšla brojura bivšega vojnega ministra Pittreicha, ki se ozira na dogovore o pre-

membah obrambne postave ter na stanje Pittreichovo glede na mažarske vojaške zahteve, ki je vplivalo tudi pozneje.

BURNA SEJA OGRSKEGA DRŽAVNEGA ZBORA.

Ij Budimpešta, 10. maja. Današnja seja ogrskega državnega zbora je bila jako burna. Vpitje Justhovcev je bilo nepopisno. Mir je še počasi nastal. Stranke so se spoprijele radi zvezne Jušhovcev s socialnimi demokrati.

PRVA BALERINA ZAGREBŠKEGA GLEDALIŠČA PRIZNALA GOLJUFIJO.

Ij Zagreb, 10. maja. V Zagrebu aretrana prva balerina zagrebškega naravnega gledališča Genta, je pred preiskovalnim sodnikom priznala goljufijo. Vpletena je v konkurs svojega svaka trgovca Lorenza v Monakovem. Genta je pri notarju v Ebendorfu podpisala izjavo, da jej Lorenz dolguje 85.000 mark, ki bi jih morali dobiti dolžniki.

BOJI V MEHIKI.

Ij El Paso, 10. maja. Pri zavzetju Juareza po vstaših so se vršili v mestu krvavi pocestni boji. Vstaši so prodirali naprej po cestah, ne brigajoč se za barikade. Iz oken so napadeni streljali na prodirajoče vstaše. Doslej so našeli po cestah 300 mrtvih, med njimi mnogo ameriških podanikov, ki so se borili proti vstašem. Vstaši so Juarez začigli. Vsled vetra se ogenj silno hitro širi. Vodja vstašev Malin je popolnoma izgubil oblast nad svojimi četami, kar kroge v Washingtonu jako vznemirja.

DOGODKI V MAROKU.

Ij Tanger, 10. maja. Mehala je prodrl proti Fezu ter zavzel trdno točko v bližini mesta.

VELIKA DEFRAVDACIJA V FRANCOSKEM POLJEDELSKEM MINISTRSTVU.

Ij Pariz, 10. maja. Uradnik računskega oddelka zbornice je v računih poljedelskega ministrstva za l. 1907. do 1910. zasledil velike nedostatke. Manjka en milijon frankov.

V RUSIJI SE ČISTI . . .

Ij Peterburg, 10. maja. Senator Gličinski je vložil tožbo proti šestim vojaškim inženirjem in petim generalom radi nerednosti in prevar pri delih utrjevanja Port Arturja in Vladivostoka.

Ij Peterburg, 10. maja. Finančni minister je v dumi predložil predlogo o kaznivosti podkupovanja državnih in občinskih uradnikov. Kdor bi poizkusil podkupiti kakega takega uradnika, bo kaznovan z globo do 1000 K ali z zaporem 2 mesecev do 6 let.

REPUBLIKANSKO-SOCIALISTIČNE MANIFESTACIJE.

Ij Madrid, 10. maja. Včeraj je bil pred spomenikom Castellara socialistično-republikanski shod. Udeležilo se ga je 10.000 oseb. Shod je bil naperjen proti operacijam v Maroku. Tudi po drugih španskih mestih so bile slične manifestacije.

Rogaški

Tempel
Styria
Donati

Zdravilni vrelec največje vsebine svoje vrste. Zlasti uporaben pri kroničnem želodčnem kataru, zaprtju, Brightovem ledicam, vrančenju oteklinah, jetni trdini, zlatci, snovolzmenkih bolezni, katariblahnih organov.

Zdravilni vrelec največje vsebine svoje vrste. Zlasti uporaben pri kroničnem želodčnem kataru, obstipaciji, žolnih kamenih, toladiči, urganju, sladkovni bolezni.

Najmočnejši prirodni vrelec magnezijo-glauberske soli.

V vsaki hiši lahko izostanejo zvake nepriletrosti pralne dneva, ako se namoči perilo že na predvečer s pralnim praškom ki popolnoma

izloči vso nesnosno. Pralni prašek je predmet zaupanja, kajti lahko je ponarejen in težko je ponarebo dognati.

Ako kupite izdelek tvrdke, katera Vam za pristnost jamči, tedaj boste gotovo prejeti zanesljivo pralno sredstvo. Ponarejeni pralni praški (prah iz mila) sicer tudi dobro čistijo, a uničijo v kratkem času vsako perilo. Najboljši in najzanesljivejši pralni prašek je vsekakor

Schichtov pralni ekstrakt „Ženska hvala“.

ki hoče pospetevati kožno nego, ki hoče izgubiti pege, ter dosegči nežno mehko kožo in belo polet, se umiva le z Steckenfelder lilijsko mlečno mlečno.

(znamka Steckenfelder) tvrdke Bergmann & Co. Tešin ob Labi. Komad po 80 v se dobi v vseh lekarstvih, drogerijah in trgovinah s parfumom i. t. d. 600

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306,2 m, sred. zračni tlak 736,0 mm.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Predvoda
9. zveč.	734,9	11,9	sl. sazb.	dež.		
7. zjutr.	734,7	10,0	sl. sever	oblačno		
2. pop.	733,8	16,1	sl. jug.	.		

Sredna včerajšnja temp. 13,0° norm. 13,2°. Karla Peršlova roj. Tekavčič javlja v svojem in imenu svojih otročičev Mirce, Jelke in Franeka ter svojih sorodnikov vsem prijateljem in znancem pretužno vest, da je njen ljubljeni soprogo, oziroma oče, sin, brat, svak, gospod

Frančišek Peršl

c. kr. računski asistent

včeraj, dne 9. t. m. ob 9. uri zvečer po dolgotrajni mučni bolezni, previden s svetotajstvom, v star

Okrožni zdravnik
dr. Mano Dereani
naznanja uljudno p. n. občinstvu, da iz-
vršuje vsakdanjo zdravniško prakso v
Št. Vidu nad Ljubljano.

Razpis.

Za dozidavo stolpa in nove strehe na njem pri podružni cerkvi M. B. na Velikih Blokah na 8247 K 96 h proračunjena dela in dobave se bodo oddala potom javne ponudbene obravnave. Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe naj se predlože do 21. majnika t. l. ob 12. uri opoldne podpisanimu stavbenemu odboru.

Ponudbe dopolati je zapečetene z napisom »Ponudba za prevzetje dozidave in naprave stolpe strehe na Vel. Blokah«. Dodati je kot vadji 10% stavbnih stroškov v popularno varnih papirjih. Stavbni odbor si izrecno pridrži pravico izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu zdi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračuni in stavbni pogoji so razpoloženi pri župnem uradu na Blokah.

Bloke, dne 9. maja 1911.
P. Nova vas pri Rakeku.

Za stavbni odbor:
J. Koritnik,
župnik.

1519

SINGER „66“

Šivalni stroj 20. stoletja

Kupujte samo v naših prodajalnicah
ali od njih agentov!

Singer Co. deln. dr. šivalnih strojev.

Ljubljana Kranj Kočevje Novo mesto
Sv. Petra cesta 4. Glavni trg 53. Glavni trg 79. Veliki trg 88.

Na splošno vprašanje vsako začeljeno pojasnilo; vzorci za vezenje, krpanje
in šivanje zastonj in franko.

1322

Novo! 1508 Novo!

Asperges me in Vidi aquam

za mešan zbor zložil Alojzij Mihelčič.
Prodaja Katoliška bukvarna v Ljubljani.

Išče se mlada 12–14 let starca

1518

deklica

pridna in poštena, ki bi vstopila v
dobro trgovino z mešanim blagom v
nekem trgu na Gorenjskem. Najraje se
sprejme sirota, ki bi mogla več let
ostati pri hiši. Naslov pove upravnštvo
„Slov.“ Ponudbe pod šifro „I. B. M.“

V sredini mesta Ljubljane se takoj
odda dobro idoča

1520

restavracija

s koncesijo v najem. Nastopi se lahko
tako. — Pojasnila daje iz prijaznosti Ivan
Dachs, Florijanska ulica št. 33 od 12. do
2. ure popoldne in zvečer od 6. ure naprej.

Krepak učenec

poštene rodbine s primerno šolsko
izobrazbo se takoj sprejme v trgovini
Rud. Rutner, Vrhnik.

1489 2–1

Strojnik

vajen streči benzín-motorju, ka-
teri mora biti dober

ključavničar

se sprejme pod ugodnimi pogoji.

Ponudbe pod „A. B.“ na upravo
tega lista.

1517 1

V najem oddam tako radi bolezni
svojo že 30 let obstoječo dobro idočo

mesarsko obrt

z usami pritisklinami in zrauen spada-
jočimi prostori. Pogoji zelo ugodni.
Natančnejša pojasnila ustimeni ali pis-
meno daje

1515 3–1

Hinko Kos, mesar v Idriji.

1507

Hiša

podobna vili, enonadstropna, s šestimi
sobami, z lepim vrtom v Rožni dolini
št. 217, tik Ljubljane, ležeča naspr. peka
se proda.

Šivilja

se proroča cenjenim damam, za izde-
lovanje oblek in bluz na dom. Cena
primerna.

Elizabetna cesta št. 6 Ljubljana.

1486

1513

„MIWA“

je edini
varnostni brilni aparat

ki je rešil vprašanje pravilnega nastavljanja klinje
s pregibnostjo v zgibu.

Brez pregibne klinje ni mogoče britve pravilno nastaviti na lice.

„MIWA“ deluje nedosežno in prekaša vse druge sisteme.

Brilni aparat „MIWA“ stane s posnemalnim aparatom
in 10 klinjami vred **K 24**.

Zaloga za mesto:

Ant. Krisper, dalje Br. Hlavka in vse tozadevne trgovine.

1117

Konj

Ivan Gregorec

tovarna okroglih peči na stroje v Mengšu
(ustanovlj. I. 1895.)

1510

išče družabnika

v svrhu povečanja podjetja in zaloge.

Obenem se priporoča za nabavo vsak-
vrstnih **lončenih peči**, pokončnih za sobe
kakor tudi kmečkih za peko, dalje **štedilnih**
ognjišč; zajamčeno dobro, trpežno blago.
Izvršujejo se tudi tozadevna popravila.

Hiša

s sadnim vrtom je naprodaj
za 10.000 K. Tako je treba
izplačati okoli 3000 kron. —
Več se poizve v Rožni dolini št. 154,
cesta V., pri Ljubljani.

1434

mesečna soba

v bližini belgijske vojašnice s krasnim prostim
razgledom. Vpraša se v hiši: Tabor št. 5
I. nadstropje na levo.

Preuzetje gostilne.

Vljudno naznanjam, da sem prevzela in otvorila v soboto dne 6. t. m. dobroznamo

gostilno na Rimski cesti št. 11

(preje Anton Novak bivsi gostilničar pri Zajcu)

Skrbela budem za najboljšo postrežbo čč. gostov. Pri gostilni je tudi mal vrt in prostor
za balinanje. — Sprejemajo se naročniki na kosilo in večerjo.

Toči se tudi čez ulico!

Za prijazen obisk se priporoča

Marija Dražil, gostilničarka.

Sedem vrst izbornih vin. Dvojno marčno pivo. Vsak
dan gorka jedila; zajutrek, kosilo in večerja.

ODLIKOVAN S PRVO CENO Mark 10.000—

BRONS

MOTOR

Cenen obrat, enostavna oskrba.

Poljedelska razstava Praga 1911
od 14. do 22. maja.

Laurin & Klement, a. dr., Mlada Boleslav.

Centralna razprodajalnica
PRAGA, PORIČ.
Zastopnik: Adolf Stejskal.

Razne stvari.

V hlevu zgorel. Iz Budimpešte poročajo: V kraju Ajton je pri kmetu Gabrielu Maly nastal 7. t. m. požar. Maly je hotel spraviti živino na varno in je tekel v goreči hlev. V tem trenutku pa se je nad njim podrla streha in ga pokopala v svojem gorečem ogrodju. Truplo Malyjevo so našli pozneje grozno obžgano pod razvalinami.

Šest tisoč dolarjev za moža. Mrs. Margaret Benz v Newarku v Ameriki je tožila Central Railroad of New Jersey na 25.000 dolarjev odškodnine, ker je njen mož na železnici ponesrečil. So dišeči jej je prisodilo 6000 dolarjev odškodnine. Žena ima 11 otrok. Njen mož je delal v livarni in je ponesrečil med vožnjo domov. Vlak je bil tako poln, da ni mogel v voz in tako je stal na stopnicah voza. Pri nagli vožnji je omahnil in zadel z glavo v steber na mostu. Bil je takoj mrtev.

Deset tisoč dolarjev za ženina. Annie Gold je morala na parniku »Pretoria« odpotovati nazaj v domovino, dasi je bila že deset let v Ameriki. Oblasti v Portlandu so jo bile aretovala, ker je imela zabavišče za moške in naselniška oblast jo je deportirala. Pred odhodom je ponujala desettisoč dolarjev onemu amerikanskemu državljanu, ki bi jo poročil, na kar bi seveda smela ostati v Ameriki. Gotovo bi se bil kak lakomež našel, ki bi jej bil storil uslugo, da bi postal njen mož, ali oblasti so strogo pazile na njo, da ni mogla svojega načrta uresničiti in so jo hitro deportirale. Deportiranka je imela pri sebi 55.000 dolarjev v gotovini in 50.000 dolarjev v dragocenostih.

Velikansko darilo. Iz Chicago, Ill., se poroča: Znani človekoljub dr. Daniel K. Pearson je ob svojem 91. rojstnem dnevu daroval 300.000 dolarjev v misijonske in vzgojevalne namene. — Mož je že poprej daroval nad pet milijonov v dobrodelne namene in se hoče zdaj umakniti iz javnega življenja. V svoji skromnosti bo potreboval le malo za svoje življenje, največji del svojih letnih dohodkov pa bo porazdelil med razne dobrodelne zavode.

Najstarejši časnikarski inserati. Navadno se misli, da je podjetni angleški duh prvi pričel z anonsiranjem v periodično izhajajočih časnikih, toda to zaslugo si prisvajajo kitajske novine »Kin-Pana«, ki so najstarejši časopis na svetu. Ta oficielni vladni list kitajskoga cesarstva, ki se v došlavnem prevodu zove »če tiska svera«, je pričel izhajati leta 989 po Kristu. Leta 1361 je postal tedenik, a od leta 1800 izhaja vsak dan, prinašajoč od leta 1457 naprej v svojem trgovskem delu plačane oglase. Za Kitajci so v tem pogledu seveda prvi Angleži. Nekatere številke lista »English Mercury-ja« iz leta 1588 oglašajo novo izšle knjige. Prvi leta 1622 redno izhajajoči list »Weekly Wews« ni v začetku sprejemal nikakih oglasov, ti so se začeli gostejte pojavljati v tem listu še sredi 17. stoletja.

Aretovan ruski polkovnik. Iz Peterburga poročajo, da je bil na predlog senatorja Neidhardia aretovan vojaški inženir polkovnik Gowwe in izročen sodišču. Odvzeli so mu vse časti. Gowwe je gradil nek most v varšavskem gouvrenementu, ki je veljal okoli 3.500.000 K. Dokazalo se mu je, da je prejemal od dobaviteljev provizije.

Aviatik ponesrečil. Iz Bruselja poročajo: 4. t. m. se je dvignil mladi aviatik Cacheux s svojim monoplanom nad aerodromom, a je nenadoma padel in višine 50 m na zemljo. Cacheux še ni znal dobro krmariti ter je samo temu dejstvu pripisati njegovo nesrečo. Letalni stroj je priletel s toliko silo na tla, da se je popolnoma razbil in pokopal pod seboj Cacheuxa, ki so ga težko ranjenega prepeljali v bolnišnico. Da bi okreval, ni upanja.

Nalega časnikarjev. Na otvoritveni seji mednarodnega časnikarskega konгрesa, ki se vrši te dni v Rimu, je govoril predsednik mednarodne časnikarske zveze med drugim sledče o nalogah časnikarja: »Na podlagi javnega mnenja morajo biti časnikarji: dnevne priče pred velikim sodnim dvorom zgodovine in nepristranski sodniki, ki (kakor da bi to bilo možno!) vse presojajo po pravi vrednosti in resničnih razmerah, brez povečanja ali ponanjanja. Oni morajo imeti dar veseljnosti, vse videti, vse čuti, vse nati, vse pojasnititi; morajo biti na tačnin oči in uho, spomin in usta družbe — in potem zopet ne smejo nič vi-

deli, nič čuti, se na ničesar spominjati ter igrati neme v trenutku, ko to zahteva višji interes države in družbe. Slediti morajo imperativni zapovedi stroge vesti in vendar z navdušenjem smatrati stvari drugih za svoje lastne, ne da bi veliko vpraševali zakaj in čemu? Oznanjati morajo bolečine, vezelje in častihlepje narodov, biti morajo branitelji nesrečnih in bednih in vse okoli sebe tako objektivizirati, da se zde skoro kakor mednaroden zapisnik, ali če se hoče, kakor znanstveni leksikon, ki se ga more z lahko odpirati o vsaki uri in o vsakem času. Biti morajo mednarodni radi svojega poklica in patrijotje iz razlogov uma, svobodni umetniki, ki vidijo vse skozi svojo originalno osebnost, in na drugi strani eksaktnej fotografi, ki si strogo prepoveduje vsako še tako malo ekskurzijo za meje stroge realnosti; biti morajo goreči, resni in morda dolgočasnji propovedniki in obenem ljubezljivi in zabavni ljudje z fantazijo...« — Torej toliko čednosti in toliko lastnosti se zahteva od ubogega smrtnika!

Skrivnostna tatvina v Londonu. V St. Jameški palači so bili skrivnostno ukradeni dragoceni diamanti in biseri.

Kupujte le vžigalice: „U korist obmejnega Slovencem“

Spomini na prvo sveto obhajilo se pa dobijo tudi pod finim celuloidom; isti so prirejeni, da se postavijo na pravlen prostor ali obesijo na steno in veljajo 90 vin. za izvod.

* **Spomin na prvo sveto obhajilo.** Ravnokar so izšle krasno izvršene slike v spomin prvega sv. obhajila s posebno primernim passepartout-okvirjem in slovenskim napisom; opremljene so tudi s posebnim prostorom, kamor se napiše obhajanje ime, tako da ima v njih trajen spomin tega, za celo življenje velepomembnega, srečnega dne. Vsak obhajanec bo srčno vesel umetniško izvedene podobe, ki napravi vkljub nizke cene vtis dragocenega darila. Spominke je založila »Katališka Bukvarna« v Ljubljani in jih prodaja po nizki ceni, samo 40 vinarjev izvod.

* **Slava Brezmadežni,** cerkvena pesmarica za Marijine družbe. Po p. Angelikovi izdaji uredil in prenovil Stanko Premrl, stolni kapelnik in vodja cecilijanske šole v Ljubljani. Cena broširanemu izvodu 1 K 20 h, v zelo trpežnem platnu vežanemu 1 K 80 h. — »Katališka Bukvarna« v Ljubljani je ravnokar to priljubljeno in že pogrešano pesmarico izdala v novem natisu. Ista obsegata večinoma že iz prejšnje zbirke znane napeve. Ker je bilo v stari izdaji nekaj napevov za današnje razmere na cerkveno-glasbenem polju neprimernih, je gospod profesor Premrl iste v novi izdaji izpustil in nadomestil z boljšimi. Dodal je še par drugih napevov domačih skladateljev. Večini napevov je tudi harmonizacija zboljšana in besedilo popravljeno, deloma novo. Gospod prireditelj se je strogo oziral na to, da je ohranil, kolikor je le mogoče, original stare izdaje. Priredba te dobrodoše pesmarice, ki je prišla izpod peresa našega odličnega strokovnjaka, ne potrebuje nikakšnega pripomočila. Opozorjam samo naše cerkvene pevske zbore, posebno pa še Marijine družbe, katerim je omenjena pesmarica namenjena, da pridno sezijo po njej. Dobi in naroča se v »Katališki Bukvarni« v Ljubljani. Na ogled se ta pesmarica ne bode razposlala.

Mnenje gospoda dr. G. Stamatoffa.

Slivno.

Gospod J. Serravallie

Trst.

Med poizkusi, izvršenimi z Vašim **Serravalliovim Kina vinom z železom** je nekaj slučajev, katere je vredno, da objavim. Pripisal sem **Serravalliovemu Kina vino z železom** gospo, ki je trpel na malokrvnosti, ki je tožila za glavobolom in breztečnostjo. Posledice so bile: probujenje teka, izgin bolečin v glavi in splošno izboljšanje. Drugi slučaj se tiče deklice sedmih let, šibke, rekonvalescentne po difteriji in malokrvne. Posledice so bile: splošno izboljšanje, probujenje teka, povrnitev redčice na ustnicah, ki so bile poprej blede. Na splošno se dosežejo s **Serravalliovemu Kina vino z železom** jako lepi uspehi in jaz sem z njim popolnoma zadovoljen.

Slivno, 12. oktobra 1909.

Dr. G. Stamatoff.

**Gg. botrom
in botricam
priporočami svoja:**

**birmanska
.. darila ..**

Nikelasta moška ura z verižico	K 4-50 napr.
Prava srebr. » » » »	9-70 »
14-kar. zlata »	44— »
Nikelasta damska » z verižico	8-50 »
Prava srebr. » » » »	9-50 »
14-kar. zlata »	20— »
Uhani, zlato na srebro	1-80 »
14-kar. zlati uhani	4-50 »

Največja in najsolidnejša tvrdka

H. SHUTTNER
Ljubljana, Mesni trg
(nasproti rotovža)

Sv. Petra cesta štev. 8

Lastna tovarna ur v ŠVICI.
Tovarniška znamka »IKO«.

Pošljite 98 vinarjev

v znamkah ali po poštni nakaznici in dobili bodo franko **3 pare izbornih in Macco-preje pletenih, kratkih nogavic za gospode z dvojnim koncem in peto, zelo trpežne bele, crne, rujave ali 2 para izbornih trpežnih damskih nogavic, crne ali usnjate barve.** 1443

Za polovico ceneje kot drugod, ker so naravnost iz izdelovalnice. — Kdor ne bi bil od izbornosti blaga presečen, dobil deoar nazaj. — Zastonj dobite naš cenik vseh potrebitčin, posebno čipkastih zastorov. — Potom nas si lahko prihranite mnogo denarja.

Janez in Josip Scheich, Iglava 27, Moravsko.

Tehnični birô in podjetje zgradb

Ingenieur H. UHLÍR
Ljubljana, Resljeva c. 26.

Strôkovna izvršitev vseh vrst načrtov in pro-
računov, znanstvena mnenja, prevzetja zgrajb

3362

Edino zastopstvo za Kranjsko
pisalnih strojev 1406

UNDERWOOD
THE REX Co., Ljubljana
Selenburgova ul. 7. Telefon št. 38.

Kranjska deželna vinarska zadruga v Ljubljani

priredi v četrtek dne 11. maja t. l. od 4. ure popoldne do 9. ure zvečer

javno vinsko poskušnjo

v zadružni poskuševalni kleti pod kavarno »EVROPA«
na Dunajski cesti.

NIZOZEMSKA

ŽIVLJENSKA ZAVAROVALNICA
NA DUNAJU I., ASPERNPLATZ I.

(v lastni palači) z zavarovanim kapitalom 380 milijonov, rezervami 113 milijonov in najcenejšimi tarifi sprejema trgovske izobražence kot vnanje uradnike in krajevne zastopnike pod izvrstnimi pogoji. Glavno zastopstvo za Stajersko in Kranjsko: Gradec I., Schmiedjasse 40. Glavni zastopnik za Kranjsko: Ciril Globičnik, Ljubljana, Elizabetna cesta 4.

Ugodna prilika!

Ker imam veliko zaloge opeke, ki je izdelana še iz cenenega cementa, oddajam

cementne strešnike

(z zarezo in brez zareze) po znižani ceni.

Cementna strešna opeka prekaša po svoji trpežnosti drugovrsne opeke ter dajem za njo vsako poljubno garancijo.

Ivan Jelačin, Ljubljana.

IZPELJAVA
vsi poslovni transakciji - Izdajanje čekov, nakaznic in
KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA

Akc. kapital: 40.000.000 kron.

„MERCUR“

Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Liga, Brno, Država, Gablonz, N. Graslitz, Krakov, Litomerice,

Moravský Záhorec, Hradec, Meran, Novi Jičín, Plzen, Praha, Litomerice, Dunajsko Nové Mesto, Česká

NAKUP IN PRODAJA

vsih vrst rent, obligacij, državnih papirjev,

akcij, prioritet, zastavnic, srečk i. t. d., l. t. d.

Zavarovanje proti izgubi pri žrebanjih srečk in vredn. papirjev

Prospekti in cenike premij zastonj in franko.